

kom, maatte — som Reskriptet udtaler — røres derved, forinden Rancelliet havde udtalt sig derom og taget Beslutning om, hvorvidt det i det enkelte Tilfælde var rigtig at optræde herimod ved Domstolene, eller om man ikke hellere burde lade Saadant passere. Der maa efter Forholdets Natur tilkomme Politiet en ganske lignende Stilling lige overfor Bestræbelser, som gaa ud paa at nedbryde Moralen i Samfundet. Derfor Politiet kan være forvisset om, at de falske Lærdomme ville blive mødt paa selve Stedet med Beltaalighed og Overbevisning, mener jeg, det kan forsvares, at Politiet under saadanne Omstændigheder søger at bekæmpe Læren med Mandens Vaaben; men lige saa vist antager jeg, at Politiet, naar Forholdet stiller sig anderledes, har Ret til at bringe Lovens Magt i Anvendelse og at forbyde Afholdelsen af saadanne Forsamlinger. Vil man sige, som det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hansen) sagde, at man kun derved opnaar, at de paagældende Profelytmagere gaa omkring i Krogene, fra Hus til Hus, for at bibringe Folk deres Lærdomme, og at det er meget farligt, foreskriver dette mig dog ikke at være saa farligt. Der er Forskel paa, at Lærdommen hvijses i Krogene, og at den udtales aabent og uforbeholdent i Politiets Nærværelse; der er Forskel paa, om Læren maa skjule sig, eller om man stiller den vrangt Lære under Statens og Grundlovens Beskyttelse. Der er efter min Mening ikke god Sammenhæng i at straffe en Mand for Vigami, naar man tillader, at den falske Moral, som har bragt ham ind paa Forbryderbanen, er bibragt ham ved Statens Medvirkning i Forsamlinger, som ere stillede under Grundlovens Beskyttelse. En Almuesmand er efter min Mening fuldkommen bespiet til at sige, naar han staar for Retten, anlagt for Vigami: Det faldt mig ikke ind, at det var nogen Forbrydelse; thi der er blevet afholdt Forsamlinger, hvor man har sagt mig, at dette netop var Ret, og jeg har derved set, at Folkethinget har taget sig af saadanne Forsamlinger og har sagt, at de burde holdes. Naar jeg altsaa, ikke i Skjul og ikke hemmeligt ved Prædikanter, som sneg sig fra Dør til Dør, har faaet Saadant at vide, men naar jeg har faaet det at vide i Forsamlinger, som ere blevne offentlig bekendtgjorte, og som siges at afholdes i Følge Grundlovens Bud, har jeg troet, det var Noget, for hvilket man ikke fornøstigtvis kunde straffe mig. Jeg tror, at en saadan Mand vilde have Ret.

Timestad: Det Foredrag, vi sidst hørte fra det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hansen), finder jeg ikke nogen videre Anledning til at indlade mig paa. Jeg tror, at jeg lige over for ham, men med større Sandhed, kan sige, at det vilde være at spille Thingets Lid, om jeg gif ind paa at gennemgaa de forskjellige Budserligheder, som det ærede Med-

lem kom frem med. Kun een Ting vil jeg dog forvare mig imod. Det er nemlig, naar det ærede Medlem sigtede mig for, at jeg skulde føre Politimestrene paa Glatiis. Det er Noget, jeg overmaade nødig vil, og som jeg ikke har tilsigtet; men jeg tror heller ikke, at mine Ord vare egnede til at føre dem paa Glatiis. Det er ganske vist, at de have haft den uheldige Virkning at føre det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds paa Glatiis; men deraf kan man ikke slutte, at Politimestrene skulde komme ind paa den samme Misforstaaelse deraf. Jeg sagde nemlig paa ingen Maade dette, at en Politimester var berettiget til, forbi man ikke kunde faae Ram paa, hvorledes et Trossamfunds Lærdomme vare, hvilke Læresætninger det vilde prædike, og hvilke Gjæringer det vilde foretage sig, netop derfor, fordi han var vidende derom, at forbyde deres Samfund; wærtimod fremhævede jeg, at det var netop en Vanførlighed, som de nuværende Forhold frembød, og som gjorde Staten asmægtig over for saadanne Samfund, som overtraadte Grundlovens § 76; at man ikke kunde faae Ram paa deres Lærdomme, at man ikke kunde faae Indseende med dem og derfor Intet foretage imod dem; det var netop det, jeg sagde. Jeg sagde det netop til Forklaring af, hvad det ærede Medlem ansførte, at man her i Kjøbenhavn utvindret af Statsmagten kunde foredrage Mormonismens Lærdomme. Hvad i øvrigt den foreslaaede Dagsorden angaar, har jeg ikke kunnet tiltræde den, fordi for mig Sammenhængen med disse Tilfælde ikke er tilstrækkelig bekendt. Den er ikke af de Herrer saaledes opløst, at jeg kan danne mig nogen Mening derom. Det ærede Medlem for Thisted Amts 4de Valgkreds (Schjørring) har jo vistnok studeret det ene af Tilfældene, den Gang han i Fjor forberedte en Forespørgsel, som imidlertid af mig ubekjendte Grunde ikke kom for; men selv for dette Tilfældes Bedkommende kan jeg, hvor megen Lillid jeg end kan have til, hvad det ærede Medlem oplyser, ikke saaledes berolige mig ved de af ham ansførte Fakta, at jeg derpag tør bygge en Dom, og hvad det andet Tilfælde angaar, da tror jeg, at der derom slet ikke foreligger nogen tilstrækkelig Oplysning; man kender slet ikke Forholdene nærmere, man ved ikke en Gang, hvad det var for en Slags Person, om det var en Udclænding eller en Indclænding — det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hansen) synes i sit andet Foredrag at gaa ud fra, at det var en Udclænding, men senere forklarede han, at det var en maaste Udclænding — man kender ikke nærmere Retsforholdene. Det er meget muligt, at der her er begaaet en Feil, ja, jeg kan gjerne gaa saa vidt, at jeg for det ene Tilfældes Bedkommende kan sige, at jeg endog saa anser det rimeligt og sandsynligt, at der kan være begaaet en Feil; men jeg kan ikke sige, at Sagen er mig saa tilstrækkelig bekendt, at jeg efter det, der foreligger, kan danne mig en